

Emberi Erőforrások Minisztériuma

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2018. november 13.

I. sz.

ÁEEK

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólapból eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 71 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 70 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

1. Nevezze meg a szív elsődleges- és másodlagos ingerképző központját! 2 pont

Elsődleges ingerképző központ: ...*sinuscsomó*...

Másodlagos ingerképző központ: ...*pitvar – kamrai csomó*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. Párosítsa az alábbi szövegetek típusaihoz a megadott jellemzőket/feladatokat! 4 pont
Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez!

- A. hámszövet
- B. kötő- és támasztószövet
- C. izomszövet
- D. idegszövet

1. feladata a sejtek, szövegetek összekapcsolása, szerepe van a szervezet passzív tartásában
2. a szervezet információs rendszerének tekinthető
3. összehúzódásra képes
4. a test felszínét borítja, a testüregeket béléli

A.– ...*4*...; B.– ...*1*...; C.– ...*3*...; D.– ...*2*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* Soroljon fel az élő kórokok közül ötöt! 5 pont

- *vírusok*
- *baktériumok*
- *egysejtű állatok/protozoonok*
- *gombák*
- *férgek*
- *izeltlábjúak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Sorolja fel az arckoponya páros csontjait magyarul!**5 pont**

- *felső állcsont*
- *járomcsont*
- *orrcsont*
- *könnycsont*
- *szájpadcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.* Ismertesse a hasizmok feladatait! Írjon hármat!**3 pont**

- *összehúzódás: törzs előre hajlítása, alsó végtagok emelése*
- *állandó hasi nyomás biztosítása*
- *hasi légzés (főleg férfiaknál)*
- *hasprés (vizeletürítésnél, székletürítésnél és a szülésnél van szerepe)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Írja le, hol helyezkednek el a szívben az alábbi billentyűk! 3 pont

Kéthegyű vitorlás billentyű:

... a bal pitvar és a bal kamra között ...

Háromhegyű vitorlás billentyű:

... a jobb pitvar és a jobb kamra között ...

Zsebes billentyűk:

....a nagyartériák szájadékában, és a fő visszerekben....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. Párosítsa a vér egyes alkotórészeit a jellemző**4 pont****feladataikkal! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!**

- A. vörösvérsejt (hemoglobin)
 B. fehérvérsejt
 C. vérlemezke
 D. vérplazma

1. immunvédekezés
 2. oxigén reverzibilis megkötése
 3. hormonok szállítása
 4. véralvadás

A.– ...*2*...., B.– ...*1*...., C.– ...*4*...., D.– ...*3*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Húzza alá az alábbiak közül a balszívfél-elégtelenség tüneteit! 3 pont

- nehézlégzés
- barnás színű köpet
- véres köpet
- cianózis
- bőséges éjszakai vizeletürítés
- látható hasfali vénatágulat

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

9. Írja le az orrmelléküregek hiányzó magyar vagy latin megfelelőjét! Egészítse ki a táblázatot! 4 pont

magyar	latin
arcüreg	<i>sinus maxillaris</i>
<i>homloküreg</i>	sinus frontalis
ékcsonti üreg	<i>sinus sphenoidalis</i>
<i>rostacsont üregei</i>	cellulae ethmoidales

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.* Határozza meg a légzőrendszer feladatát! 2 pont

A szervezet gázcseréjének biztosítása, az oxigén felvételle és a szén-dioxid leadása.

11. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 4 pont

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... a Malpighi-testben...

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

...a vesemedencéből...

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... a húghólyagból...

Élettani körülmények között tartalmaz-e fehérjét a végleges vizelet?

... nem...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.* Nevezzen meg kettőt a hasnyálmirigy hormonjai közül! **2 pont**

- *inzulin*
- *glükagon*
- *szomatotropin*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Foglalja össze az emésztéssel kapcsolatos ismereteit! **6 pont**
Egészítse ki a táblázatot!

Emésztőrendszer részei	Emésztő enzimek	Tápanyagok bontása
szájüreg	<i>ptalin, maltáz</i>	szénhidrát
gyomor	pepszin	<i>fehérje</i>
	<i>kimozin</i>	tejfehérje
vékonybél	tripszin	<i>fehérje</i>
	<i>amiláz</i>	szénhidrát
	lipáz	<i>zsír</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Húzza alá a tuberkulózis (tbc) megelőzésének lehetőségeit! **4 pont**

- elhízás elkerülése
- rendszeres tüdőszűrés
- higiénés szabályok betartása
- dohányzás
- allergizáló növények kerülése
- védőoltás
- fertőző források felkeresése, gondozásba vétele
- a tbc-ben szenvedő beteg hozzátartozónak karanténba helyezése

(Csak a 4 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

15.* Jellemesse röviden a belső elválasztású mirigyeiket! **4 pont**

Azok a mirigyeik, amelyeknek kivezető csövük nincs, vándérkuk a különböző hormonok, melyek a keringésbe kerülnek, és általában a mirigytől távol fejtik ki a hatásukat.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 16. Határozza meg az alábbi anatómiai képletek elhelyezkedését a szervezetben!** **3 pont**

Leydig-sejtek: *...a herékben, a herecsatornák között...*

Prosztata: *...a húgyhólyag alatt...*

Testis: *...a testüregen kívül, a herezacskóban...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 17.* Ismertesse a tiroxin és trijód-tironin hormonok hatásait!** **4 pont**
Írjon négyet!

- *fokozzák a szervezet anyagszere-folyamatait*
- *emelik a vércukorszintet*
- *emelik a légzésszámot*
- *fokozzák a szívműködést*
- *fokozzák a szervezet oxigénszelhasználását*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 18.* Írja le a vesekőbetegség lényegét, kialakulásának okait!** **5 pont**

Lényege:

A vese üregrendszerében különböző oldott sók kő formájában kicsapódnak, innen a húgyvezetékbe, illetve a húgyhólyagba jutva akadályozhatják, vagy teljesen elzárhatják a vizelet útját.

A betegség kialakulásának okai:

- *vizeletpangás a húgyutak szűkülete, elzáródása miatt*
- *a vizelet fertőződése*
- *kőképző anyagok felszaporodása a vizeletben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 19. Sorolja fel a méhnyálkahártya felépülésének és lelöködésének fázisait magyarul!** **4 pont**

- *újraképződés*
- *növekedés*
- *elválasztás*
- *lelöködés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Írja le a gerincvelői idegek számát! Egészítse ki a táblázatot!

5 pont

Gerincvelői ideg tagozódása	Az idegek száma
nyaki idegek	<i>8 pár</i>
háti (mellkasi) idegek	<i>12 pár</i>
ágyéki idegek	<i>5 pár</i>
keresztcsonti idegek	<i>5 pár</i>
farkcsonti idegek	<i>1 pár</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Ismertesse a neuroglia szerepét, feladatát! Írjon hármat!

3 pont

- *mechanikus támasztó*
- *térkitöltő*
- *elhatároló funkció*
- *az agyszövet védelmét biztosítja*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Húzza alá a felsorolásból a szem részeit!

4 pont

- szemgolyó
- szemtengely
- szemmozgató izmok
- látótér
- a szem védőkészülékei
- szemcsatorna
- könnykészülék
- pupilla-váz

(Csak a 4 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

23. Sorolja fel a bőr járulékos részeit!

4 pont

- *szőrszálak*
- *faggyúmirigyek*
- *verejtékmirigyek*
- *körmök*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Sorolja fel a glaucoma tüneteit! Írjon hámat!**3 pont**

- *a szem belső nyomása kórosan emelkedett*
- *látásélesség romlása*
- *látótérkiesés*
- *fejfájás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Írja le a sérültek elhelyezési módját az alábbi esetekben!**3 pont**

Orrverzés esetén:

...ülő helyzet, előre döntött fej...

Légmell esetén:

...félülő helyzet (nyugalom)...

Belső vérzés:

...sokkfektetés (hanyatt fekvő helyzet, felpolcolt alsó vétagokkal)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Nevezze meg az elsősegélynyújtást igénylő egészségkárosodás három alapvető jellegzetességét!**3 pont**

- *váratlanul, hirtelen következik be*
- *a sérülés, vagy betegség az életet veszélyezteti*
- *magas az időfaktor*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Ismertesse az elsősegélynyújtó teendőit felnőtteknél idegentest okozta részleges vagy teljes légúti elzáródás esetén!**4 pont**

- *biztonságos környezet megteremtése*
- *köhögésre biztatás*
- *amennyiben hatástan a köhögés, tenyérrel határozott ütést kell mérni a lapockák közé, maximum 5 alkalommal*
- *amennyiben hatástan a lapockák közé mért ütés, Heimlich-féle műfogást kell alkalmazni, maximum 5 alkalommal*
- *ha eredménytelen mentőt kell hívni, majd a lapocka közti ütéstől kezdve ismételni a folyamatot*
- *eszméletvesztés esetén újraélesztést kell kezdeni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)